

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“
вносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 85 „
для заграниці 15 рублів або
24 франків.

Почасний числа по 6 кр.
в борі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ:

у вівторок, четвер, суботу
і неділю.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2), куда всі доноси адре-
сувати належить. — Бюро
редакції отворене щодня
від 8. рано до 8. вечером

На чім стоїмо?

По довірочнім зборі народовців у Львові.

II.

(Конець.)

Над сим предметом переведено дискусію, в котрій взяли уділ: о. Цегельський, п. Паньковський, о. Попель, др. Савчак, др. Коцовський і проф. Шухевич. Висказано бажане, аби при провіренню поодиноких виборів рускі послы забирали голос. Хоч не дасть ся відмовити правительству деякого впливу на вибори, то мусить ся жадати, аби притім поступало легально. З виборів не можемо бути вдоволені, і треба се виразно і рішучо заявити.

Відтак ухвалено одноголосно резолюції поставлені пос. Барвіньським:

1) Поручає ся послам, аби завязали одноцільний руский клуб, аби рішучо і поважно виступали в обороні прав руского народу взагалі а особливо селян і міщан;

2) Поручає ся послам зложити в соймі заявленя, котре вже в соймі виглосив пос. Барвіньський, а котрого на тім місци не подаємо, бо оно вже знане нашим читачам із справозданя соймового. Додати лиш мусимо, що послідний уступ сего заявленя додали ще самі послы.

Відтак приступлено до нарад над організацією народовців і вибрано езекутивний комітет, котрий мав би перед усім зайняти ся урядженем правильних сходин у Львові (організация львівської громади) кожного третого четверга, рахуючи від першого четверга по 1-ім місяця; в тих сходинах повинні брати участь также люди з поза Львова. Езекутивний комітет має придумати дальші кроки організації. Порушено при тім гадку евентуального основаня політичного товариства, висказано бажане, аби підпірати нашу газету „Буковину“, котра предметово і річево обговорює справи народні, нарешті жадано, аби устроювати частійші зїзди, в котрих би чим раз більше було учасників, аби тим чином зібрати всіх наших людей до купи.

Не дасть ся заперечити, що справу організації задля недостатку часу трактовано побіжно, зате тим більша одвічальність спадає на вибраний езекутивний комітет, аби він справи не заснав і як найскорше виступив з подрібним проектом організації перед новим збором народовців, який в тій ціли треба-б незабавом скликати.

Вкінци ухвалено ще вислати депутацію до цісаря і до папи з подякою за

надане гр. кат. церкві і рускому народові великого блиску через іменоване Русина кардиналом.

На закінчене подякував председатель др. Смаль-Стоцький всім учасникам збору за щирість в нарадах, підніс важність таких зборів і нарад і візвав до праці по мысли ухвал. Є вже у нас багато щирих, дуже щирих людей, що раді-б працювати, раді-б душу свою положити за щасте свого народу. Але кожний з них стоїть особняком, чує ся самотним, опущеним, і робота поодиноких не то, що робота гуртова. Треба нам зібрати всіх тих людей, всі сили до купи, треба надати певний напрям їх праці, а тоді успіх неперечний. Найважнійша річ, се особисті зносини людей щирих. Кілько то у нас підозрівань супроти людей найщирішої волі, кілько клевет, кілько всякого рода огидства саме зачерез те, що ми особисто з собою не зносим ся, себе не знаємо. Ні, зїждьмо ся раз, другий, зїжджаймо ся часто, виговорім ся по щирости, пізнаймо себе докладно, а наберем віри один до другого, почуєм ся не самотними, почуєм в собі силу. Се підстава всякої організації, всякої роботи. Конечно потрібна в народній роботі річ, щоби знати, куди іде ся, що і нащо треба робити, що треба

СВЯТИЙ ВЕЧЕР.

Нашсав

Орест Берещанин.

Молодий доктор Теофіль Шумовекій вже від кількох годин проходжував ся довгими кроками по комнаті, із спущеною долі головою, — і затовлений цілий в думках не спостеріг навіть, що на дворі давно уже смерклоє і що напротис всі шибі потонули в світлі, що нині ясніше ще як звичайно відбилося на его темних вікнах. Теофіль приступив до свого вікна, опер ся головою о зимну шибі і задивив ся в освічене вікно противної камениці. Він побачив там в просторій, густовно у мебльованій комнаті довгий, чистою скатерттю застелений стіл а наоколо него кілька осіб, що якое весело дуже і сердечно між собою забавлялись. Він побачив молодого чоловіка, котрий держав на колінах маленького, русявого хлопчика та ему що хвиля товк оріхи і подавав відтак до маленьких уст. Напротив молодого мужчини сидла гарна, молода жінка і наставляючи руки до русявого хлопчика раз у раз манила его до себе, хотий мальчик, любимець видко батька, навіть уваги не авертав на ті приманчиві рухи матери, з чого батько здавав ся дуже задоволеним. Незадоволена однак з сего мати встала від стола, пішла до другої комнаты а за хвилю вернула назад несучи на руках з правдивим тріумфом маленьку донечку і показуючи єї батькови не-

наче хотіла похвалитись, що й она не сама, що й она має когось нині, з ким може весело забавитись. А батько на перекір матери почав тепер собі манити і запрошувати до себе маленьку доньку, але тая навіть не дивилась на батька а противно відвернувшись від него обняла дрібними рученятами неньку за шию і притулилась сильно до неї, що знова викликало голосний сміх і радість у щасливої матери.

Молодий доктор, побачивши се все, усміхнув ся якое сумно, пресумно, і відвернувшись від вікна та усівши на найближшійм фотели, опер голову на руку і глибоко задумав ся. І думка одна скоро дуже проганяла другу, аж вкінци цілий образ его минувшого, недавного життя десь неначе з глибокої темряви поволі виринав, чим раз більше світла набирав а опісля вже яений цілком і докладний пересував ся перед его розпаленою увагою.

І молодий доктор побачив себе знова молоденьким ще академиком, як скінчивши гімназію прийшов що-йно до сего самого міста на університет, а не маючи багато гроший, замешкав у бідної вдовиці далеко на передмістю. Стара вдовиця, що недавно тому поховала сина, одинака, полюбила свого льокатора неначе рідного сина і як лише могла, так ему догаждала; не дивилась цілком на те, що молодий академик і в части за опіку і старанє не в силі був єї винагородити. Молодий академик також дуже полюбив стару жінчину, але еще більше покохав він єї одну дочку, Мушку, що шитєм суконь дамских помагала

старій матери удержувати дім. Побачивши, як панна Мушка не лише цілими днями але й пізно еще в ночі сидить похилена над роботою без всякої забави і розривки, хоч і без слова скарги або жалю на устах, Теофіль почув до неї зразу таке глибоке поважанє і правдиве привязанє, як до жадної ще жінчини дотепер. Він видів єї працю неутомиму і сам чув ся побудженим до безнастанного труду, неначе бояв ся, щоб его слаба жінка не завстидала.

І коли, сидячи пізно в ночі в своїй комнаті над книжкою, почув за дверима легенькі кроки Мушки, він переривав читанє і півголосом говорив до себе: що се за женьщина! та се ангал, не женьщина!... але заравом приходило ему на думку, чи се она не для него може так тяжко працює... Таж він мало що й платить за харч і помешканє, а тільки вигоди, тільки стараня зазнає що дня від них; і на згадку о тім, він мимоволі соромив ся сам перед собою і ему хотілось вийти до пани Мушки, відобрати їй роботу з рук і сказати рішучим голосом: „Я не позволю, панно Мушко, щоб ви своє дорогоцінне здоровлє для мене жертвовали, — я не заслужив преці на тільки ласки, на тільки добродійств. Я хочу лише раз один на день їсти, але ви, панно Мушко, не мучте себе, ідїть спати, а я буду тоді більше задоволений, як тепер, дивлячись на вашу велику муку.“ — Однак Теофіль не сказав сего ніколи панні Мушці, лише думка его звернулася в иньший бік. Він починав ще завягійше, ще довше по ночах читати в книжках, а провідною думкою були ему лише отєї сло-

робити так а не инакше, аби ціл осягнути. А то у нас кождий по своєму думає, кождий не вислухавши другого, ділане его засуджує, бо страшне у нас роздроблене думок. Все то треба звести до купи, думкам треба дати зосердкувати ся в однім напрямі, і тоді робити. З такої роботи буде хосен. Маєм надію, що сей збір дасть початок до такого скупленя всіх руских сил.

Стоїмо ми, як видко, не добре але можемо стояти добре. Від нас се залежить.

Що діло, до якого дають початок отсі збори дуже великої для Руси ваги, се показує вже наш неомильний термометер, або як схочете барометер. Найліпше відчуває завсїгди воріг наш, відки єму грозить заграда. „Галічанін“ пише про наради сего збору і про ухвали як про „подпольную роботу“, се найліпше свідощтво для тих зборів. Коби то завсїди зважали наші люди на той термометер; не богато-б тоді нагадували ся, а знали-б: що „Галічанін“ обкидає своєю ідею, то певно іде в хосен Руси.

Справозданє галицкого виділу краєвого про еміґрацію.

—о—

На порученє сойму гал. виділ краєвий заняв ся розсліженєм причин і розмірів еміґрації селян до Бразилії і предложив тепер соймови справозданє з переведених розслідів. Зміст сего справозданя такий:

Виділ краєвий підносить на вступі, що рух еміґраційний в нашім краю, істнуючий від кільканацяти літ, розпадає ся на дві категорії, а іменно: на рух населеня за зарібком без наміру виселити ся з краю і на властиву еміґрацію. Рух зарібовий істнує від кільканацяти літ. Край чисто рілничий не може дати населеню достаточного зарібку через цілий рік і тому велика часть населеня кождого повіту шукає зарібку поза своїми оселями: в найблизших містах, сусідних повітах, а вкінці і за границями краю. Людність на північній границі краю удає ся в великім числі до царства

польского до робіт пільних в літі, а в зимі до фабрик за зарібком; західні повіти доставляють копальням вугля на Шлеску і Мораві численних робітників; населене підкарпатске удає ся до Угорщини на жнива; вкінці селяни покутські ідуць радо на заробітки в долини румуньські і ліси молдавські. Менші громадки з західних повітів граничних, глядаючи зарібку, заходять до Саксонії і провінцій надренських, де їх до робіт пільних і простих фабричних радо приймають. Сею дорогою, не маючи гадки покидати батьківщини, дістав ся наш селянин і до північної Америки. Сего рода еміґрація істнує — після гадки виділу краєвого — в цілім краю, з виїмкою повітів покутських і вехідних, звідки лиш мале число туди виходить, а числить найбільше приклонників в підгірських і середних повітах західної части краю. Еміґранти по кількох літах вертають до краю, маючи трохи заощаженного гроша, за що купують ґрунти або сїлачують довги.

Інакше представляє ся еміґрація до Бразилії. Рілнична криза, котра постигла більшу посїлєсть, елементарні нещастя, навіщаючи від многих літ наш край, превелике роздроблене землі серед меншої посїлости ґрунтової, більшаючи тягари публичні, а при тім низька платня робітника, як також цілковитий брак сталого зарібку, передовім в зимі, зложились на се, що положене населеня сільского, безземельного, якъ також кількоморгових господарів, іменно в деяких повітах вехідних, стало ся просто невиносиме. На тім мрачнім тлі нужди, що доходить нерас до постійного голоду, кожда надія поліпшеня долї стає ся дошкою ратунку, котрої радо хапає ся чоловік в безвихіднім положеню. Длятого то яка-небудь поголка, що десь за границями краю суть ліпші відносини, що не платять ся податку, що дістає ся землю даром або дуже дешево, так легко находить віру навіть у знаного з недовірчивости селянина. З кінцем минушого року розійшла ся в краю нашім така вість про „рай бразилійський“ та заворушила дійстно цілі повіти, і відважнійші, а властиво більше ризиковні стали продавати ґрунти і вандрувати до Бразилії; много других дожидало лише певніших вістий, щоби піти з ними.

З відповіді виділів повітових, як також з відомостей з президії намістництва, дізнав ся виділ краєвий, що дур бразилійський в більшій або меншій степені ширить ся в повітах: бобрецькім, брідскім, бережаньскім, чешанівскім, каменецькім, кольбушівскім, львівскім, ланьцутскім, перемишлянськім, равскім, роґатиньскім, снятинськім, тарнобжеєскім, жовків-

скім і золочівскім. В повітах бобрецькім, брідскім, львівскім, каменецькім, перемишлянськім, золочівскім і жовківскім рух сей прийав більші розміри і громадний характер, в иньших виступав лагідно, а навіть лиш спорадично.

Зі справоздань пересвідчив ся також виділ краєвий, що головною причиною тої еміґрації, все однак на тлі висше згаданих причин економічних, єсть агітація, ведена різними способами через агенції єпілки перевозової, котра ширить найбрехливші, в рожевих красках Бразилію представляючи вісти о тім краю і щастю, яке там еміґрантів дожидает.

Виділ краєвий пересвідчив ся дальше, що для здержаня еміґрації доконче треба справити між народом неправдиві понятя о Бразилії, уділяючи єму правдиві відомости, а також заопікувати ся тими, котрі не дали ся здержати, щоби охоронити їх від визиску з усіх сторін. Щоби дійти до сеї ціли, відніс ся виділ краєвий до виділів повітових з порученєм, щоби на случай потреби інформували комітет товариства св. Рафаїла і підпирали відпоручників того-ж комітету в їх чинностях. Відтак звернув ся виділ краєвий до палати нотаріальної у Львові з просьбою, котру прихильно прийнято, щоби палата нотаріальна поручила нотарям в повітах, захоплених дуром еміґраційним, щоби они при нагоді виготовлюваня контрактів продажи ґрунтів звертали увагу на незвичайно низьку ціну ґрунтів, де се заходить, як також, щоби старали ся відповідними поясненнями відводити нарід від еміґрації.

Виділ краєвий на підставі зібраних відомостей прийшов до пересвідченя, що наш еміґрант лише в державі Парана поселивши ся може числити на яку таку долю а впрочім нема для него в Бразилії виглядів успіху. Селянин наш, коли пускає ся в дорогу до Бразилії сам без інтелігентного провідника, знаючого відносини бразилійські і мо. у. виставляє ся на неминучу згубу.

Після дат, зібраних виділом краєвим, еміґрація до Бразилії виносила до кінця 1895 року 10.000 осіб с. е. 0.16 проц. загалу населеня. Єсть се — після гадки виділу краєвого — число, котре не повинно занепокоїти, але мимо того треба з огляду на некористні услівя еміґрації до Бразилії, оскільки еміґранти не дадуть ся повздержати, заопікувати ся ними зі вглядів чисто гуманітарних, щоби не допустити до обрабованя тих бідних людей тут в краю і за его границями. Однак до сеї акції, після гадки виділу краєвого — покликана єсть суспільність а не власти чи то правительственні чи автономічні. Власти можуть як в дорозі

ва: Се все для неї, се все на те, щоб їй пізнійше віддячитись, щоб їй спокій і всяку вигоду забезпечити.

А образ посував ся дальше перед очима молодого доктора:

Він пригадує собі докладно, як будучи вже на укінченю студий прийшов одного дня на вечерю до дому, а стара мати запитала его сердечно, неначе справді свого рідного сина: „Пане Теофіль, мой Мушці графляєсь молодий урядник, дуже порядний чоловік — що мені радите робити?“ А Теофіль ні слова не міг промовити, бо серце забилось єму у грудех неначе молотом і жаль якийсь незносний стиснув его за горло; аж за хвилию сказав він тихим голосом: „Пані позволяють, що я в тій справі з панною Мушкою поговорю.“ Стара жінка притакнула, а за хвилию ввійшла до покою Мушка, бліда, з заплаканими очима. Стара мати зістала молодих людей самих.

Теофіль приступив до Мушки, взяв єї сердечно за руку і вдивляючись їй пильно в лице, промовив поволи: „Чи се правда, панно Мушко, що ви хочете замуж іти?“ За цілу відповідь молода панночка кинулась з голосним плачем єму на груди, а Теофіль зложив тоді перший поцілуй на коханім личку і перший раз присягнувши собі взаємно вірнулюбов. А коли стара мати ввійшла до кімнати, усміхнулась лише радітно і сказавши весело: „Я знала, пане Теофіль, що ви мені дочку збаламутите“, обняла сердечно обоє суджених і щаслива вже й спокійна о долю своєї одиначки довго опісля в сердечній молитві дякувала

Сотворителеви за ту ласку велику а заразом просила й о добру долю для своїх діточок.

Незадовго опісля молодий академик дістав диплом докторский. Він знов ще нині пригадує собі на той вечер щасливий, коли то сидів у своїм студентскім покою поруч з своєю Мушкою до пізної ночі і говорив з нею про її будуче житє, про їх утіхи і приємности, котрі їй позволять забути на всі труди і невгоди, які она до тепер мусїла зносити.

Мицнуло кілька літ і молодому лікарєви почало дуже добре поводитись. Він випровадив ся від старої вдовиці, урядив собі пишне помешканє на головній улиці і почав бувати в перших домах, бо веюди его майже собі розривали, всі горнулись до него, вірили слїпо в него, неначе в якого півбога. Щасливий Теофіль писав все єще до панни Мушки дуже часто, ділив ся з нею своїм щастєм, своїм поведженєм, однак о слабі ще не споминав, бо все ще вимавляв ся, що гроший у него мало, що він не таким ще багатством, не такими збитками будучу свою подругу хоче окружити. А панна Мушка в безграничнім довірю до него й дальше похилена над роботою терпеливо ждала, аж доки єї Теофіль не згромадить богато, богато гроша.

Однак Теофіль почав тепер чим раз рідше навідуватись до своєї бувшої добродійки, а й листи его до Мушки ставались чим раз зимнійші, чим раз коротші, аж вкінці дістала Мушка такий лист від молодого доктора.

„Без любови нема щастя між єупругами. Я думав до тепер, що я в панно Мушко, щиро

ро кохаю і хотів Вас за жінку взяти — однак часе научив мене щось цілком иньшого, — я переконав ся, що се, що ми любовію називали, се було лише простою вдячністю, яку я завсїгди і ще нині до Вас і до Вашої доброї Мами в серци своїм відчуваю. Тому не нарікайте на мою невірність, бо я, звертаючи Вам дане мені слово, поступаю лише так, як мені мов привязанє і поважанє до Вашої особи кажуть робити. Коли би Ви потребували часом мовї опіки або помочи, то чисайте на мене, яко на найвірнійшого і цілого Вам відданого приятеля...“

Кілька днів пізнійше дістав Теофіль від Мушки таку відповідь: „Я вірю, що серце Ваше могло змінитись, однак не думайте так само о моїм. Жінчина раз лише вірно може покохати і нічо на єввітї вирвати їй єю любов не в силі. Я Вам на віки вірною остану ся і ні одного слова жалю або скарги не почувє ніколи з уст моїх. А єсли коли серце Ваше серед тяжких борб і бур житя змучене або й розбите забачає, затужить за спокійною безпечною пристанєю, тоді залукайте до мене до покою, а певно найдете там все те, чого тоді лише будете собі бажати.“

І молодий доктор, сидючи тепер на вигіднім фотели, повторив сам собі ще раз ті послїдні слова Мушки, опісля встав і поволи приступив знова до вікна і видивив ся як перше на противну комнату. А там вже жінка не сидїла напротив мужа, — они обоє як ті два голубки усїли на однім кріселку, притулились до себе і щасливі гладили раз у раз свого маль-

превенційній так і репресійній виступити з всею строгістю против всяких надужит, що входять в колізію з існуючими законами, та се зарядить без сумніву намістництво, котре займає ся горячо справою еміграції. Сойм — після гадки виділу кравого — міг би хіба прийти в поміч тим чинникам, котрі підняли би ся сеї опікунчої акції. Тое мала би зробити чи то громадка людей доброї волі, як до недавна комітет товариства св. Рафаїла, чи приватне підприємство перевозове, чесно ведене і остаюче під прилюдною контролею.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 4. січня 1896. р.

Похибки друкарські: В попереднім номері на 1. сторони в 2. шпальті, вірш 7 і 8 має читати ся: „вона іде про-го під команду московських агентів платних, платних іменно і головню лиш на те і т. д.“ — а на 2. сторони в шпальті 1. в стрічці 3 має бути „раціоналізм в вірі“, не „націоналізм“.

В справі обходу сотих роковин видання „Енеїди“ (1798 року) полтавський городський голова В. П. Трегубов звернув ся до всіх почитателів пам'яті Ів. Котляревського таким з письмом: „Ви, П.! Автор широко звістних Віргілієвої „Енеїди“, „Наталки Полтавки“ і „Москала чарівника“ Ів. Петрович Котляревський належав до корінних жителів міста Полтави. Тут він родив ся 29. серпня 1768 р., був тут громадянським діячем і тут умер 29. жовтня 1838 р. Місцем его вічного спочинку є урел старого замкненого кладовища, а пам'ятник на его могилі, хоч піддержуваний, розвалює ся задля часу, а тепер направляє ся коштом Губернського земства. В історії славянської літератури Котляревський займає одно з перших місць. Котляревський був писателем, що заговорив справдішним руско-українським язиком. Перелицьоване „Енеїди“ і самостійно уложена нині оперетка „Наталка Полтавка“ мають без сумніву історичне значіння для Руси-України („малоросійського краю“), існі єго стали ся народними піснями і вплив творів Котляревського відбив ся на наступуючих представителях української („української“) літератури. Городека управа (міста Полтави), відносячи ся з сямпатією і поважанем для пам'яті свого співгорожанина, громадянського діяча і батька руско-української сцени і народної літератури, звернула ся до полтавської

чыка по руській головці, що що хвиля намагав ся зловити батька за довгий вус і маленькою ручкою добре ним посіпати... А мати то не то що не боронила батька, але ще й помагала — здавалось — синкови, бо не раз нахилила батькову голову до сина, хлопчина хав скоро батька за вус і всі троє так голосним вибухали сьміхом, що сьміх сей відбивав ся аж о уши молодого доктора, що все ще стоїв спертий о шибу вікна.

Молодий доктор відвернув ся тепер знова скоро від вікна, потягнув сильно за дзвінок, а коли старий слуга вступив до покою, сказав до него: „Ідть мені скоро і замовте фякра...“ А сам засьвіттив лампу, надягнув нове убрание, поправив волосє і готовий до їди ждав нетерпеливо на поворот слуги.

Коли повіз заїхав, скочив доктор скоро в него і подавши адресу сказав: „Лише гони, що кінць вискочить, — корона на шиво“.

За хвилину він задержав ся перед малим домком, на далекому передмістю. Молодий чоловік завагав ся — але коли в вікні освіченим мигнула якась постать жіноча, доктор скоро відчинив двері і вступив до покою. Спустивши голову до землі, він промовив дрожащим голосом: „Мушко, чи можеш мені простити?“ Молода женщина кинулась докторови на шию, притулилась сильно до него, і гласкаючи его по волосю, промовила радістю: „Я знала, Фільку, що ти вернеш до мене, — я ждала терпеливо і без скарги на устах, — і так була б я і до гробу ждала...“

городської думи з проектом: дати почин до здвигнення пам'ятника Ів. П. Котляревському в самім місті Полтаві. Городська дума на засіданю 31. марта 1894 р. ухвалила була одностайно: „старатись у вишого правительства о дозвіл здвигнути пам'ятник Котляревському в м. Полтаві і о дозвіл збрати жертви на сю річ, а на місце для пам'ятника вибрати площу Петровську проти дому Губернського семства, котра то площа має перемінити ся в сьвер міській“. На представлене городської управи по мысли тої постанови — п. Губернатор полтавський повідомив дня 2. серпня 1895 р. городську управу, що п. міністер внутрішніх діл повідомив 20. липня 1895 р., що нема перешкоди до уділення полтавській городській думі дозволу збрати жертви в границях полтавської губернії на здвигненє в м. Полтаві пам'ятника руско-українському („малоросійському“) поетови Котляревському. Звіщаючи вас, Вп. н., о всім тим маю честь просити покірно, чи не зможете взяти участь в здвигненю пам'ятника незабутньому руско-українському поетови І. П. Котляревському і при своїм заявленю не залишить, прислати до городської управи по змозі від себе жертву.“ Складки вже починають впливати.

Вість про російського консула у Львові, подана нами в ч. 163. страшно роздратувала „Галічаніна“. Се розуміємо. Але і „Дьбо“ назвало єї „благородною денунціяцією“, і то вимірено против пос. Романчука. Сего знов не розуміємо. Просимо всіх чесних чьтатців „Буковини“ перечитати ще раз сю новинку, а побачать що слова „Дьба“ се проста навасть на „Буковину“. Тота новинка зовсім не вимірена против Романчука, бо він прецінь овації собі не замовив. Она мала іменно лиш се на цілі застеречи ся рішучо против того, щоб непокликані до того люди чи то в підозрілий спосіб інтересували ся нами, або вмішували ся до рускої політики. Їм до того засі! А що наш дописуватель (таже не москвофл а ширій як слеза народовець) мав рацию, се видно докладно із „Галічаніна“. „Овація (пос. Романчукови) була устроєна під вражінєм подій на першім засіданю львівського сойму“ — нише вразно „Галічаніна“. Після теорії „Дьба“ мусіло б уважати ся денунціяцією всяке виступленє против тих, що переступають границі свого ділання і вмішують ся до того, що до них не належить, отже пр. і против тих старостів, жандарів, котрі не лякають ся надужит. Ми гадаємо, що се лиш самооборона.

Чому то так? Оповідав нам один високо поважаний чоловік таке: „Приїжджаю я на стацію в Снятині і входжу до ждальні чи почекальні (Русини на Wartezimmer не мають доброго свого слова). Входжу в комнату, а в ній кілька гуртків людей. Сидять собі на крислах та щось півголосом шепчуть. Лиш два якісь пани походжають по салі, регочуть ся та говорять на весь голос по польски так, що крім них нікого не чути. Думаю собі: „се тобі і в Снятині лише Поляків чути, а в Русинів ані сліду“. Але приїдаю ся я ніби ненароком коло одної купки людей, чую: говорять по руски про найзвичайніші річи подібні, о яких і ті Поляки говорили. Чому-ж так шепчуть несеміло? Переходжу собі так коло другої купки кількох євващеників, чую: також говорять по руски, але так якоесь, аби їх ніхто не чув. Переходжу попри якісь пані і панночки — також говорять по руски, але також тихо. Що за біда?! Лиш двох Поляків чути, а Русинів ціла хата! І подумав я собі: Чому то так? Адже ніхто не боронить говорити по руски в голос! адже соромити ся рідної мови нема ні потреби ні причини! Розмова не була така незвичайна, щоби треба було крити ся. Чому-ж яких 20 Русинів в ждальні не було чути, а лише горою йшла голосна бесіда двох Поляків?“

Є люди, котрих нігде не можна зачислити, хіба до недавно відкритих бітекантропів, що найглузійший дотеп москвофілів повтаряють з великим вдоволенем, так як-би незнати-що дотепне винайшли. Ми обіцали були і дотримали слова, що своїм читачам будемо подавати вісти не лише з австрійської Руси, але й з України. З України подали ми в 1895 році дописий тільки, як жадна руска часопись.

Здасть ся, в тім не лише нема нічого злого, але противно єсть зовсім похвальне змаганє позвакомлювати австрійських Русинів з житєм на Україні і в Росії. В Галичні багато людей через те помиляє ся в осуді нашого політичного положення, що поза границями свого краю не бачать сьвіта і не хочуть бачити. Говорити Галичанам н. пр. про відносини рускі на Буковині і чути їх питаня — то чудовати ся треба, як ті люди мало знають про Буковину, так близький собі край, де Русини за остатних десятих літ будь-що-будь видвигнули ся так на верх, що з ними всі числять ся.

Так ото, коли ми, оскільки то було в нашій силі, подавали оригінальні вісти з Галичини, з Буковини, з України, а з американьскої Руси і Угорщини за другими часописями (і то не за Ділом, тільки за Народом, Свободою і и), — нас усе стрічав і стрічав якийсь глузлий, насьмішкуватий ніби докір чи закид чи що иньше: „Буковину“ називають глузливо „органом всеї Руси-України“. Коли б з таким глузванем виступав, як і справді виступав, Галичанин, ми мовчали-би, бо шкода час тратити на збиране ідіотичних дотепів, але коли і народовске Дьло глузує собі в нашого, розумними людьми одобренного і признаного стараня, обзаконлювати читачів з житєм всеї Руси-України, — і за москвофілами повтаряє плиткі дотепи про „орган всеї Руси-України“, то ми на таке не маємо досить слів зачудованя і обуреня. Невже-ж таке старанє заслугує на сьміх, на глузване і то з чийої сторони? зі сторони народовців! Сором і ганьба сьміяти ся з чогось подібного, бо з того сьміху пробиває ся не що иньше, лише малюване всяких кацапських ідіотизмів.

Троє дітий удушило ся. В Годовиці в львівській повіті пішли Йосиф Козьол з жінкою 25. грудня с. р. до свого тестя в сусідство, а полишили дома троє дітий дрібних, бо найстарше мало 5 літ. Пастуха Козьоли нагнали на село бавити ся, щоб той чого не з'їв. За кілька годин хтось переходив коло замкненої хати, а узривши, що зі скалупин в ідверех виходив дим, зараз дав знати сусідам. Коли сусіди позбігали ся і відомкнули хату, застали в ній повно диму і подушені малі діти. Дівчанка 5-літня завинула ся в вожух та влізла під постіль і єї відратували, але на другий день таки померла. Друга дитина 3-літня завинена в якісь лахи, влізла під припічок і задушила ся. Наймолодше дитя, котре мало три місяці, удушило ся в колесці. Причиною нещастя мали бути сїрнички, котрими найстарша дівчанка запалила якісь лахи, а ті тліючи наробили тільки диму, що всі подушили ся. Справу віддала жандармерія судови.

З жалю по смерті матери отруїла ся в Чернівцях 20-літня дівчина Маря Рокчиньська. Зажила розпущеного з сїрників фосфору і кілька днів мучила ся, заким померла.

На засіданю галицького сойму — дня 3. січня 1896 п. Вахнянин поставив інтерпеляцію в справі побитя поліцією в Тернополі емігрантів на днях 20. і 22. грудня м. р. та домагав ся від правительства слідства. Вніс також, щоб вибрано комісією з 15 членів для розслідження справи еміграції. П. Остапчук інтерпелював в справі поведєня правительства з емігрантами при видачі паспортів. П. Окуневський поставив кілька питань: чому стрийський староста і самі через жандармерію переводив слідство з ними, що брали участь в депутації до Відня.

Нечувана скупість. В Берліні померла одна стара вдова, котру всі мали за дуже бідну, а тимчасом по ній лишило ся маєтку в цінних паперах звиш 350.000 марок. Показало ся, що від 30 літ она не платила від свого маєтку ніякого податку, а що більше, она брала навіть милостиню в одній інституції. Син єї мабуть не знав нічого про маєток матери. Податковий уряд наложив тепер на спадщину 50.000 марок податку, числячи проценти за 30 літ.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня (24.) 5. січня 1896.

	Львів.	Чернівці
Пшениця . . .	від 7.40 до 7.30	від 7.20 до 7.30
Жито	" 6.40 " 6.40	" 6.— " 6.10
Ячмінь	" 5.20 " 6.—	" 5.50 " 5.75
Овес	" 5.— " 5.30	" 4.80 " 5.—
Ріпак	" 8.25 " 8.75	" 8.75 " 8.75
Горох	" 5.— " 8.—	" 7.50 " 6.—
Вика	" 5.— " 5.50	" — " —
Льнянка	" — " —	" — " —
Біб	" — " —	" — " —
Бобик	" 4.25 " 4.75	" 4.90 " —
Конюшина черв.	" 30.— " 35.—	" — " —
Конюшина біла	" 30.— " 60.—	" 43.— " 50.—
Конюш. шведск.	" 30.— " 38.—	" — " 30.—
Бмиш	" — " —	" — " —
Апиз	" — " —	" — " —
Кукуруза . . .	" 5.— " 5.50	" 4.55 " 4.65
Хміль 30.— до 50.— злр.	за кильо у Львов і	оковита за 10.000 літрів 14.—15.—.

„ДНІСТЕР“

товариство взаїмних обезпечень
у Львові,
улиця Валова ч. 11,

засноване на підставі концесії ц. к. міністерства справ внутрішних з дня 9. грудня 1891 р. ч. 22751, розпочало свою діяльність дня 15. н. ст. вересня 1892 р.

„Дністер“, опертий на засаді взаїмности своїх членів, обезпечає всяке майно движиме і недвижимо против шкідливого впливу під найприступнішими умовами і по числу можливо найвишій премії.

Всякі шкоди ліквідують ся і виплачують ся сейчас по пожарі.

Зголошення о уділені агенції в місцевостях, де нема агентів „Дністра“, приймають ся.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втиранє: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптиках. Просимо жадати сей загально улюблений домашний лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приимати з осторожностю лише флашки зі знаним значком охоронним „Котвиця“, бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера
під золотим львом у Празі.

ВСІХ НАУК ЛІКАРСКИХ

Др. Едмунд Кароль Фухс

емер. секундар ц. к. публичного шпиталю у Відни і оператор на ц. б. університетській клініці для очей проф. д-ра. Фухса у Відни, осів тут яко спеціаліст для слабостий очий УХ і ГОРТАНКИ, та ординує щодня від 10—12 год. перед полуднем і від 2—4 попол. при ул. паньській, ч. 29. 1—3 Для бідних безплатно від 9—10 рано. Експедиція анонсів Л. Горовіца в Чернівцях.

тсим маємо честь повідомити вив. передплатників і читателів, що наша часопись

Б У К О В И Н А

з новим 1896 роком почне виходити ЩОДНЯ кромі неділь і сьвят. Доси, як звісно, появляла ся наша часопись чотири рази в тиждень з недільним додатком; тепер БЕЗ ПІДВИСШЕНЯ ПЕРЕДПЛАТИ, будуть наші передплатники діставати „Б У К О В И Н У“ ЩОДНЯ.

Передплата на „БУКОВИНУ“ в 1896 році виносить на цілий рік 10 зр., на пів року 5 зр., на чверть року 2 зр., 50 кр., місячно 1 зр.

Кромі того без ніякої доплати одержать наші читателі в протягу 1896 року яко премію ТВОРИ Ю. ФЕДЬКОВИЧА,

з котрих перший том станемо зараз друкувати, скоро тільки урядимо власну друкарню, що наступить в лютім 1896 року.

Відтак, умовившись з книгарнею товариства ім. Шевченка у Львові, подаємо нашим вив. передплатникам нагоду до купна руских книжок

по значно зниженій ціні.

- А іменно о 33 проц. знижаємо ціну на сі книжки (в скобках подана книгарека ціна):
- Івана Нецуя Левіцького: Над чорним морем повість 90 кр., Кайдашева сім'я повість 50 кр., Поміж ворогами повість 50 кр.
 - Вас. Чайченка: Твори том I. 80 кр., т. II. 60 кр., т. III. 80 кр.; Під хмарним небом — поезії ч. I. 1 зр., Книга казок поезії ч. II. 60 кр., Книга байок 50 кр.
 - Троф. Зіньківського: Твори ч. I. і II. по 1 зр.
 - Степ. Руданського: Твори ч. I. 40 кр.
 - П. Куліша: Хуторна поезія 50 кр.
 - Дрозда: В гостях добре, дома ліпше, оповіданє 50 кр.
 - Ник. Устияновича: Повісти 85 кр.
 - Ник. Гоголя: Вечерниці 10 кр.
 - Евг. Гребінки: Чайковский, повість 70 кр.
 - К. Т. Подолєнка: За громаду, хроніка 20 кр.
 - Г. Данилевського: Збігці з Новоросії, повість 1 зр.
 - М. Школицька: Між народ, повість 20 кр.
 - Ієрстекера: Розбішаки на ріці Місієні 80 кр.
 - О. Кенана: Сибір т. 1. і 2. — 1 зр. 20 кр.
 - О. Партицького: Історія старинна Галичини 3 зр.
 - Д-ра Костя Левіцького: Німецько-русский словарь правничий 3 зр. 50 кр.
 - І. Баштового: Українство на літературних позвах з Московщиною 50 кр.
 - Байди: Переклад Одисеї т. I. і II. 2 зр. 20 кр.
 - Два образи олійні: Гуцул і Гуцулка по 50 кр.

Ми подали при книжках книгарську ціну; для передплатників „Буковини“ они коштують о третину таньше.

- Відтак передплатники „Буковини“ можуть о 25 проц. дешевше, як в книгарні, закупити собі книжки про історію Руси.
- Стефана Качали: Коротка історія Руси 1:00
 - Миколи Костомарова: Руска історія в житєписях 3 томи 1:00
 - Історичні монографії т. I. 2:00
 - Богдан Хмельницький т. I, II, III, IV. 6:40
 - Гетьм. Ів. Виговського і Юр. Хмельницького 1:60
 - Гетьманованє Брюховецького 1:25
 - Гетьманованє Дамяна Многогрішного 1:25
 - Гетьманованє Самійловича 1:25
 - В. Антоновича і Д. Іловайського: Історія велик. Князівства литов. 1:60
 - Д. Іловайського: Княжий період до Володимира Мономаха ч. 1. 1:60
 - Княжий період до Данила Галицького ч. 2. 1:80
 - Смирнова, Дашкевича, Шараневича: Монографії до істор. Гал. Руси 1:50

Замість 22 зр. 15 кр. ті книжки коштують для передплатників „Буковини“ лише 16 зр. 50 кр.

З замовленнями на ті книжки треба удавати ся до книгарні товариства ім. Шевченка у Львові ул. академична ч. 8., котра буде повідомлена, чи купуючий єсть передплатником нашої газети, чи ні.

Кромі того маємо в редакції на складі оповіданє Т. Галіпа: Перші Зорі і оповіданє О. Я. Кониського: В день сьвятої волі, котре продаємо своїм передплатникам о половину дешевше перше оповіданє 15 кр. замість 30 кр., друге 5 кр. замість 10 кр., з пересилкою о 5 кр. більше.

Тим способом подаємо нашим вив. передплатникам користи такі, яких при передплачуваню иньших щоденних часописий руских не мають, не згадуючи вже й про се, що передплата на Буковину найдешевша.

